

Rapport

Projectnummer: 377911

Referentienummer: SWNL0277406

Datum: 07-06-2021

Verkennd natuuronderzoek voormalig zuivelfabriek Lioessens

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

Verantwoording

Titel Verkennend natuuronderzoek voormalig
zuivelfabriek Lioessens
Subtitel Oriënterend onderzoek in het kader van
de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer 377911
Referentienummer SWNL0277406
Revisie D1
Datum 07-06-2021

Auteur(s)

[REDACTED]

E-mailadres

[REDACTED]

Gecontroleerd door

Paraaf gecontroleerd

[REDACTED]

Goedgekeurd door

Paraaf goedgekeurd

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Kader van het onderzoek	4
1.2	Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten	4
2	Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden	6
2.1	Toetsingskader	6
2.2	Inventarisatie	6
2.3	Analyse van de mogelijke effecten	7
3	Wet natuurbescherming: soortenbescherming	8
3.1	Toetsingskader	8
3.2	Methode	9
3.3	Voorkomende ecotopen	10
3.4	Planten.....	10
3.5	Vleermuizen.....	10
3.6	Overige zoogdieren	12
3.7	Vogels.....	12
3.8	Amfibieën en Reptielen	14
3.9	Vissen	14
3.10	Ongewervelden	15
4	Natuurbeleidskaders	16
4.1	Toetsingskader	16
4.2	Natuurnetwerk Nederland.....	16
5	Conclusies	18
6	Bronnenlijst	21

Bijlage 1 Vlekkenplan, TWA architecten (juli 2020)

1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

■■■■■ is voornemens de voormalige zuivelfabriek aan de Moarsterwei te Lioessens te transformeren tot meerdere recreatieappartementen en een woning. Het voorliggend verkennend natuuronderzoek is één van de conditionerende onderzoeken die nodig is voor de ruimtelijke onderbouwing voor het wijzigen van het bestemmingsplan.

Projecten of handelingen dienen namelijk te worden getoetst aan de Nederlandse wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
  - Natura 2000-gebieden
  - Soorten
- Natuurnetwerk Nederland (NNN) en natuurgebieden buiten het NNN (o.a. ganzenfoerageergebied, weidevogelleefgebied).

Voorliggend verkennend natuuronderzoek is erop gericht een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

In dit verkennend natuuronderzoek heeft toetsing plaatsgevonden op beschermde Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en op de natuurbeleidskaders.

1.2 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten

De recreatieappartementen en de woning worden gerealiseerd in de voormalige zuivelfabriek aan de Moarsterwei 12 en 14 te Lioessens. In figuur 1.1 en 1.2 is het plangebied weergegeven. Het plangebied is begrensd door:

- noordzijde: agrarisch perceel;
- westzijde: Moarsterwei;
- zuidzijde: de Dykster Feart.

Het plangebied wordt aan de westzijde ontsloten door de Moarsterwei.

Figuur 1.1 Globale ligging plangebied (rood omcirkeld).

Figuur 1.2: Ligging plangebied op een luchtfoto

De werkzaamheden vinden uitsluitend plaats op de bestaande verharding, waarbij een klein deel van het aanwezige gebouw (het oude perslokaal) gesloopt wordt, maar het grootste gedeelte aan de binnenzijde wordt opgeknapt. In Bijlage 1 is de oude en nieuwe situatie weergegeven. Bij de renovatie aan de binnenzijde gaan we ervan uit dat alleen de buitenmuur onaangetast blijft, maar de rest wordt verwijderd/gerenoveerd.

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

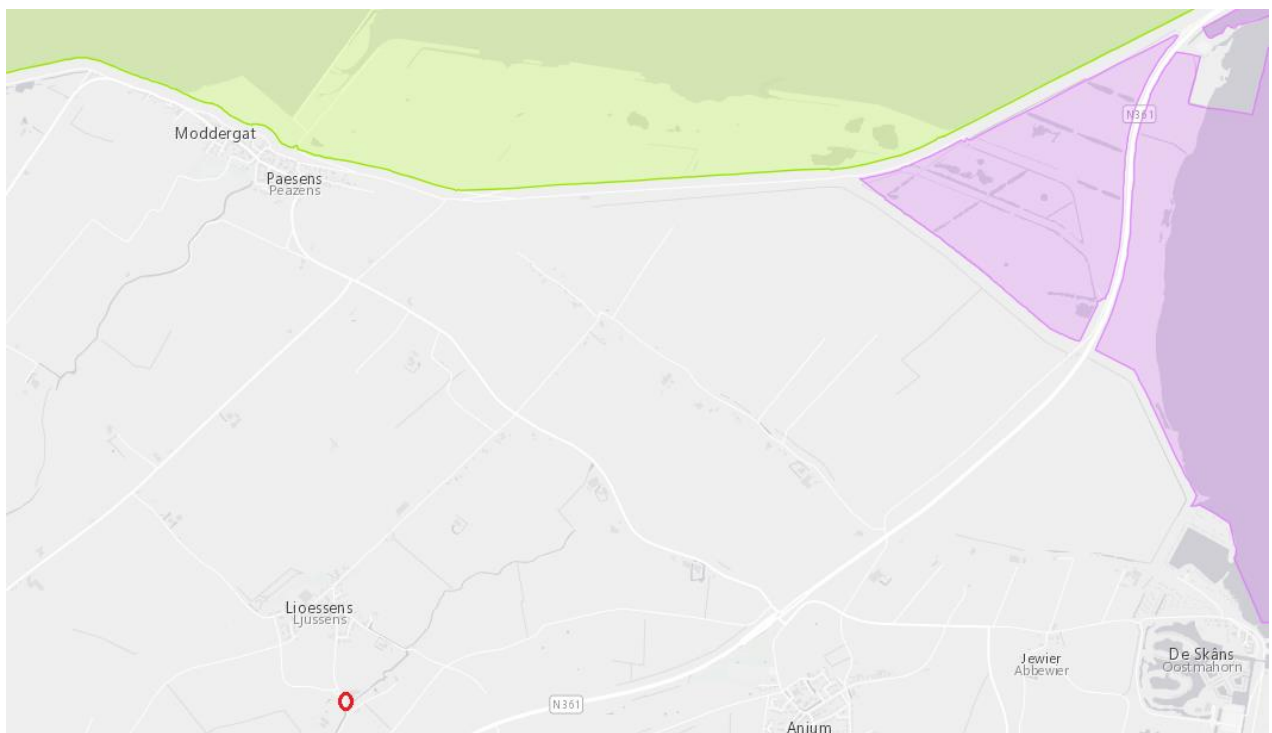
2.1 Toetsingskader

Bescherming van Natura 2000-gebieden vindt plaats op grond van de Wet natuurbescherming. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- respectievelijk verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

Om dit toetsbaar te maken kent de Wet natuurbescherming (Wnb) een goedkeuringsvereiste voor plannen die significante gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, eerste lid, Wnb) en een vergunningplicht voor projecten en andere handelingen die (significant) negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, tweede lid, Wnb). De goedkeuring of de vergunning wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend indien de ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project nodig is omwille van een dwingende reden van groot openbaar belang, er geen alternatief mag zijn met minder grote effecten op Natura 2000 en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de gebieden-database van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Uit deze gebiedendatabase blijkt dat het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied ligt. Het meest dichtbijgelegen Natura 2000-gebied betreft Waddenzee op ca. 3 km afstand tot het plangebied. Lauwersmeergebied ligt aan de oostzijde van het plangebied op een afstand van ca. 5,5 km. Waddenzee is een Habitatrichtlijngebied met stikstofgevoelige habitattypen. Lauwersmeer is aangewezen als Vogelrichtlijngebied. In figuur 2.1 is het plangebied weergegeven met de omliggende Natura 2000-gebieden.

Figuur 2.1: Globale ligging van het plangebied (Rood omcirkeld) ten opzichte van Natura 2000-gebied Waddenzee (transparant groen) en Natura 2000-gebied Lauwersmeergebied (transparant paars).

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied. Directe aantasting zoals oppervlakteverlies en versnippering van een Natura 2000-gebied is niet aan de orde omdat de werkzaamheden buiten de begrenzing van een Natura 2000-gebied plaatsvinden. Verstoring van verstoringgevoelige dieren door beweging, geluid, trilling en licht gedurende de realisatiefase en gebruiksfase reikt tot maximaal enkele honderden meters ver. Het plangebied ligt ruim buiten deze maximale verstoringafstand, waardoor verstoring door beweging, geluid, trilling en licht is uit te sluiten.

Zowel tijdens de realisatiefase als in de nieuwe situatie zal een geringe toename ontstaan in de uitstoot van stikstof. De Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied zijn habitatrictlijngebieden. Om negatieve effecten van mogelijke stikstofdepositie uit te kunnen sluiten dient een stikstofberekening met de Aeries calculator te worden uitgevoerd. Als er geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol N/ha/jr zijn de werkzaamheden niet vergunning plichtig. Bij rekenresultaten tussen 0,00 en 0,05 mol/ha/jr voor de realisatiefase is het mogelijk dat met een ecologische onderbouwing gemotiveerd kan worden dat geen negatieve effecten optreden. Ook dan is geen vergunning nodig. Als er een depositie > 0,05 mol N/ha/jr. plaatsvindt dient een vervolproces doorlopen te worden. Als een additionele stikstofdepositie ontstaat (hoger dan 0,00 mol N/ha/jr) door de nieuwe gebruikssituatie is een aanvullend onderzoek nodig (Voortoets) en moet mogelijk een vergunning aangevraagd worden.

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - onderdeel a.* in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - onderdeel b.* de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
  - onderdeel c.* vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond.

Voor *Andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuwe wet. Er is dan geen ontheffing nodig.

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheid beoordeling.

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en de ruime omgeving eromheen. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- NDFF (2016-2021);
- Verspreidingsgegevens (telmee.nl, atlassen);
- Ravon.nl.

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 26 mei 2021 door een deskundig ecooloog van Sweco.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling wordt een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen)en en/of het geschikte biotoop beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen activiteit. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soort(groepen) er nader (veld)onderzoek en eventueel ontheffingsplicht in kader van Wet natuurbescherming van toepassing is.

Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wet Natuurbescherming beschermde plant- en diersoorten. Niet-beschermde Rode lijstsoorten die in het plangebied (kunnen) voorkomen zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten worden niet in het onderzoek betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wet Natuurbescherming.

3.3 Voorkomende ecotopen

Het plangebied bestaat uit een oude zuivelfabriek die volledig wordt gerenoveerd. Binnen het plangebied kunnen de volgende ecotopen onderscheiden worden:

- Opstallen die mogelijk kunnen dienen als verblijf/nestplaats.
- Bomenrijen die dienen als nestlocatie voor vogels.
- Verharding in de vorm van klinkers en beton.

3.4 Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Binnen of in de directe omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten (NDFF, 2016-2021).

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten waargenomen. Rondom de aanwezige verharding was vooral ruigte aanwezig in de vorm van fluitenkruid, braam, brandnetel en kleeftkruid. Direct rond de bebouwing was te zien dat de aanwezige vegetatie reeds was verwijderd.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De werkzaamheden hebben geen effect op plantensoorten behorend tot de beschermingsregimes van de Wet natuurbescherming aangezien deze niet voorkomen in het plangebied. Aanvullend onderzoek naar beschermde planten en een mogelijke ontheffingsprocedure zijn daarom niet nodig.

3.5 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Er zijn binnen en rond het plangebied waarnemingen bekend van laatvlieger, gewone dwergvleermuis en grijze grootoorvleermuis (NDFF, 2016-2021).

Binnen het plangebied zijn opstallen aanwezig die kunnen dienen als rust- en verblijfplaats. Het aanwezige pand is aan de binnenzijde erg kaal en maar één muur heeft een spouw. In figuur 3.1 is een impressie weergegeven van de aanwezige opstallen.

Figuur 3.1: Impressie van aanwezige opstal met kale gestripte binnenzijden.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De aanwezige opstallen zijn oud en vervallen. Op sommige delen mist het dak. De binnenzijde van de bebouwing is volledig kaal en hier zijn geen mogelijkheden voor holtes die kunnen dienen als geschikte rust en of verblijfplaats. Tevens zijn de meeste muren enkel-steens waardoor een spouw ruimte ontbreekt. Wel is aan de achterzijde van de opstal een spouwmuur aanwezig. Er zijn geen geschikte invliegopeningen naar de spouw waargenomen. De aanwezige spouwmuur blijft echter intact. In de nieuwe situatie kan mogelijk aandacht besteed worden aan het aanbrengen van inbouwkasten of invliegopeningen zodat de spouw toegankelijk wordt en daardoor een positief effect kan hebben voor vleermuizen.

De bomen in het plangebied blijven intact en kunnen hun mogelijke functie als vliegroute en/ of foerageergebied blijven vervullen. Holtes die geschikt zijn als rust- en verblijfplaats zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen. De werkzaamheden hebben geen negatieve effecten op vleermuizen. Aanvullend onderzoek is niet nodig. Wel dient versterking van migrerende, overvliegende of foeragerende vleermuizen te worden voorkomen. Dit kan door de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen (april – oktober) zo veel als mogelijk bij daglicht uit te voeren.

3.6 Overige zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van Nationaal of Europees beschermde soorten (NDFF, 2016-2021). Wel kunnen diverse (vrijgestelde) soorten zoogdieren voorkomen binnen het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn geen aanvullende waarnemingen gedaan van beschermde zoogdieren of sporen daarvan.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Binnen het plangebied is geen leefgebied aanwezig en zijn geen verblijven van beschermde soorten aanwezig. Voor zowel vrijgestelde als beschermde soorten geldt de zorgplicht, wat inhoudt dat aanwezige dieren tijdens de werkzaamheden de gelegenheid moet worden geboden het plangebied verlaten. Aanvullend onderzoek naar beschermde zoogdieren is niet nodig.

3.7 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Alle inheemse vogels zijn als Vogelrichtlijnsoort beschermd conform artikel 3.1 Wet natuurbescherming. Vogels zijn te allen tijde gedurende het broedseizoen beschermd. Op basis van het bronnenonderzoek is vastgesteld dat er in de directe en wijde omgeving van het plangebied meerdere (broed)vogelsoorten zijn waargenomen, waaronder gierzwaluw, in en nabij het plangebied (NDFF, 2016-2021).

Binnen het plangebied worden geen bomen gekapt. Wel is in één van de bomen aan de noordzijde van het gebouw (zie figuur 3.2) een nest aanwezig dat ten tijde van het veldbezoek niet in gebruik was en niet geschikt wordt geacht als jaarrond beschermd nest. Wel kan dit nest uitgebouwd worden door bijvoorbeeld een roofvogel, waardoor deze de status jaarrond beschermd kan krijgen. Als het nest in gebruik is kan deze tijdens het broedseizoen beïnvloed worden door de werkzaamheden aan de voormalige zuivelfabriek en is een aanvullend onderzoek nodig. Tevens is aan de voorzijde een pannendak aanwezig dat geschikt is als broedplaats voor huismus. Geschikte broedplekken voor gierzwaluw zijn niet waargenomen.

Figuur 3.2: Aanwezig nest in de bomenrij ten noorden van de opstallen (rood omcirkeld).

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Verstoring van vogels treedt op wanneer er werkzaamheden uitgevoerd worden in de nabijheid van broedende vogels rond het werkgebied. Het betreft binnen dit project

broedende vogels in opstallen, bomen, ruigte en aangrenzend agrarisch gebied. Door buiten het broedseizoen te werken, wordt verstoring van broedende vogels voorkomen. De broedperiode loopt globaal van half maart tot begin augustus. Indien het niet te vermijden is in het broedseizoen te werken dient eerst onderzocht te worden of er in de nabijheid nesten of broedende vogels aanwezig zijn die verstoord kunnen worden of dient het plangebied voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt door bijvoorbeeld de vegetatie kort te maaien en / of verstoring aan te brengen. Als toch een broedgeval aanwezig is binnen de verstoringafstand van de werkzaamheden, wordt gewacht met de werkzaamheden tot het moment dat de vogels uitgevlogen zijn. Als buiten het broedseizoen wordt gewerkt is verstoring van broedvogels uit te sluiten.

Aan de voorzijde van de oude zuivelfabriek is een pannendak aanwezig dat mogelijk gebruikt wordt als broedplaats door huismus. In de nieuwe situatie wordt het pannendak vervangen door een nieuw pannendak en is zo opnieuw beschikbaar als broedplaats voor huismus. Door de huidige pannen buiten het broedseizoen te verwijderen en voor een volgend broedseizoen het nieuwe pannendak aan te brengen blijft het beschikbare broedareaal gelijk en zullen geen negatieve effecten plaatsvinden op ter plaatse broedende mussen. Indien deze werkwijze niet gehanteerd wordt, zal aanvullend onderzoek aan moeten tonen of er daadwerkelijk huismus broedt in het aanwezige pannendak. Als dit het geval is, zal ontheffing nodig zijn van de Wet natuurbescherming.

3.8 Amfibieën en Reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Er zijn in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend van beschermde reptielen en amfibieën (NDFF, 2016-2021). Het plangebied ligt buiten het verspreidingsgebied van zowel beschermde amfibieën als reptielen. Tijdens het veldbezoek zijn geen aanvullende waarnemingen van soorten gedaan en is geen geschikt leefgebied waargenomen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Door de werkzaamheden gaat geen essentieel leefgebied van beschermde amfibieën en reptielen verloren omdat dit niet aanwezig is binnen het plangebied. De te renoveren opstal heeft geen functie voor amfibieën en reptielen, waardoor geen essentieel leefgebied verloren gaat voor beschermde soorten amfibieën of reptielen. Er hoeft voor amfibieën en reptielen geen aanvullend onderzoek plaats te vinden of vergunning / ontheffing te worden aangevraagd.

3.9 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissen in en rond het plangebied (NDFF, 2016-2021). Binnen het plangebied zijn geen watergangen aanwezig met geschikt leefgebied voor beschermde vissoorten. Aan de zuidzijde van het plangebied is de Dykster Feart aanwezig die mogelijk geschikt is voor vissen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Binnen het plangebied is geen geschikt habitat (open water) voor vissen aanwezig. Negatieve effecten op deze soortgroep zijn daarom niet te verwachten. De Dykster Feart grenst aan de zuidzijde van het plangebied. Hier is wel geschikt habitat aanwezig, maar vinden geen werkzaamheden plaats. Negatieve effecten op vissen is daardoor uit te sluiten.

3.10 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Vanuit het bronnenonderzoek zijn in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend van beschermde soorten ongewervelden (NDFF, 2016-2021). Tijdens het veldbezoek zijn geen aanvullende waarnemingen gedaan. Het plangebied is niet geschikt als leefgebied voor beschermde soorten door het ontbreken van waardplanten en of geschikt water/voortplantingsbiotoop.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er zijn in de omgeving van het plangebied geen beschermde soorten waargenomen. Derhalve hebben de werkzaamheden geen negatief effect op deze soortgroep en is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

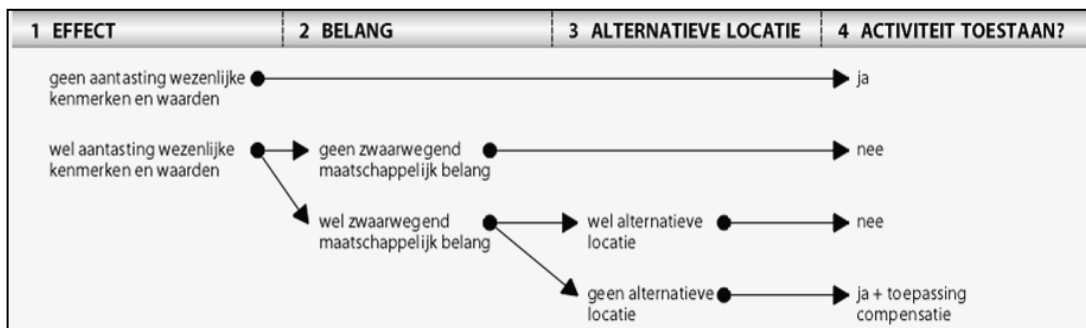
- Provinciaal beleid
  - Natuurnetwerk Nederland (NNN).

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan.

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dienen te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. Een "nee, tenzij-toets" behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Schema: Het 'nee, tenzij'-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie

Het plangebied ligt buiten de begrenzing EHS Fryslân (NNN). In figuur 4.1 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de Friese EHS weergegeven.

Figuur 4.1: Plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van EHS Fryslân in oranje (bron: Provincie Fryslân).

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied valt buiten de begrenzing van EHS. Er gaat geen areaal verloren en door de werkzaamheden zullen geen negatieve effecten plaatsvinden op de kernwaarden van EHS Fryslân.

5 Conclusies

Wet natuurbescherming

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Het meest dichtbijgelegen Natura 2000-gebied betreft Waddenzee (op ca. 3 km tot het plangebied). Het betreft een Habitatrictlijngebied met stikstofgevoelige habitattypen. Directe aantasting zoals oppervlakteverlies en versnippering van een Natura 2000-gebied is niet aan de orde en het plangebied ligt buiten de verstoringsafstand van enkele honderden meters.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden zal een geringe toename ontstaan in de uitstoot van stikstof. Ook in de nieuwe situatie kan sprake zijn van een toename in stikstofuitstoot, door met name de verkeer aantrekkende werking.

Het meest dichtbijgelegen Natura 2000-gebied (Waddenzee) is een habitatrictlijngebied. Om negatieve effecten van mogelijke stikstofdepositie uit te kunnen sluiten dient een stikstofberekening met de Aerius calculator te worden uitgevoerd. Als er geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol N/ha/jr zijn de werkzaamheden niet vergunningplichtig. Voor de realisatiefase geldt dat bij rekenresultaten tussen 0,00 en 0,05 mol/ha/jr het mogelijk is om met een ecologische onderbouwing te motiveren dat geen negatieve effecten optreden. Ook dan is geen vergunning nodig. Als er een depositie > 0,05 mol N/ha/jr plaatsvindt dient een vervolproces doorlopen te worden. Bij een verhoogde depositie tijdens de gebruiksfase zal een voortoets moeten uitwijzen of de mogelijke verhoging leidt tot significante effecten.

Soortenbescherming

In de omgeving van het plangebied komen alleen Europees beschermde vleermuizen voor, maar het aanwezige pand is niet geschikt als rust- en verblijfplaats. Wel kan de aanwezige spouwmuur aan de achterzijde geschikt zijn als verblijfplaats, echter zijn geen geschikte invliegopeningen waargenomen. Het pannendak aan de voorzijde van de voormalige zuivelfabriek is een potentieel geschikte broedplaats zijn voor huismus. Indien het aanwezige dak voorzien wordt van nieuwe pannen tijdens het broedseizoen is aanvullend onderzoek naar huismus nodig om vast te stellen of uit te sluiten of huismus gebruik maakt van deze locatie als nestplaats. Als dit buiten het broedseizoen plaatsvindt is dit niet nodig. Het plangebied omvat voor overige beschermde soorten geen leefgebied en/ of verblijfplaatsen. Er worden vooralsnog geen bomen en struiken verwijderd.

Om verstoring van *broedende vogels* te voorkomen zullen de werkzaamheden buiten het broedseizoen (grotendeels half maart t/m juli met uitloop tot halverwege augustus) uitgevoerd moeten worden. Indien uitvoering van de werkzaamheden in het broedseizoen niet is te voorkomen en in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord, dient terrein voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd worden door een deskundig ecoloog op aanwezigheid van in gebruik zijnde vogelnesten. Deze dienen gespaard te blijven zolang ze in gebruik zijn en de jongen zijn uitgevlogen. Om broedsels te voorkomen kan voorafgaand aan het broedseizoen het plangebied ongeschikt worden gemaakt door de versturende werkzaamheden reeds opgestart te hebben of andere verstoring aan te brengen (zoals vlaggetjes, enz.). Wel is een nest aanwezig in de bomenrij aan de noordzijde van de opstallen. Deze is ten tijde van dit onderzoek niet geschikt als jaarrond beschermde nestplaats bevonden en ten tijde van het veldbezoek tevens niet in gebruik. Daarnaast blijft deze boom vooralsnog aanwezig. Negatieve effecten op beschermde soorten zijn niet te verwachten.

Zorgplicht

Om verstoring van migrerende, overvliegende of foeragerende vleermuizen te voorkomen, dienen de werkzaamheden zo veel als mogelijk overdag uitgevoerd te worden en dient waar mogelijk tussen zonsondergang en zonsopgang geen directe werkverlichting of strooiverlichting (m.u.v. voertuigen) toegepast te worden, die op bosjes, bomen en gebouwen kan schijnen.

Voor eventueel aanwezige algemene (vrijgestelde) soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht, wat betekent dat nadelige gevolgen voor planten en dieren zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Aanwezige dieren dienen in de gelegenheid gesteld te worden, of geholpen te worden het plangebied te verlaten.

Natuurbeleidskaders

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied valt buiten de begrenzing van NNN. Derhalve zullen geen negatieve effecten optreden ten aanzien van de kernwaarden van NNN.

Samenvattende tabellen

Wnb: Gebiedsbescherming	Mogelijke effecten	Nader onderzoek	Nadere procedure / mitigerende maatregelen
Waddenzee	Mogelijk stikstofdepositie	Aeriusberekening	Mogelijk

Wnb: Soortenbescherming	Mogelijke effecten	Nader onderzoek	Nadere procedure / mitigerende maatregelen
Planten	-	-	
Vleermuizen	Verstoring overvliegende vleermuizen	-	Werkzaamheden bij daglicht uitvoeren
Overige zoogdieren	-		
Vogels	Verstoring broedvogels, mogelijk broeden huismus	Mogelijk broedplaatsen huismus	Werken buiten broedseizoen, pannendak renoveren buiten broedseizoen
Amfibieën en reptielen	-	-	-
Vissen	-	-	-
Ongewervelden	-	-	-

Natuurbeleidskaders	Effecten	Nader onderzoek	Nadere procedure / mitigerende maatregelen
Natuurnetwerk Nederland	Geen	Geen	Geen

6 Bronnenlijst

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), periode 2016-2021. Ingezien van <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/>.
- NDFF verspreidingsatlas. Ingezien van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.
- Provincie Fryslân (2021); Natuuroverzichtskaart viewer (EHS) ingezien via fryslan.nl.

Websites

RAVON www.ravon.nl

Verspreidingsatlas www.verspreidingsatlas.nl

Ministerie van landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit www.natura2000.nl

